

## **SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 743

van **LEO PIETERS**

datum: 28 april 2022

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

### *EU-Milieuraad - Resultaten*

Op 17 maart 2022 vond de periodieke EU-Milieuraad plaats. Op de agenda van de EU-ministers van Milieu stond o.a. het streven naar een akkoord over een algemene oriëntatie over de nieuwe Verordening inzake batterijen en afgedankte batterijen. Deze verordening heeft tot doel de ecologische impact van batterijen te beperken in alle fases: van de aanschaf van grondstoffen tot de productie, het gebruik, de recycling en verwijdering. Europa beoogt ook een gelijk speelveld voor batterijen te creëren door middel van gemeenschappelijke en duidelijke regels.

Daarnaast zou de Raad een oriënterend debat houden over de vijf dossiers van het 'Fit for 55'-pakket die onder de bevoegdheid van de Raad Milieu vallen, maar die ook rechtstreeks of onrechtstreeks een impact hebben op het Vlaamse beleid. Het betreft:

- de herziening van de EU-regeling voor de handel in emissierechten;
- de herziening van de verordening inzake de verdeling van de inspanningen;
- de herziening van de verordening inzake landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw;
- de herziening van de CO<sub>2</sub>-emissienormen voor auto's en bestelwagens en de totstandkoming van het aangekondigde sociaal klimaatfonds.

Als derde onderwerp stond ook het eerder al besproken voorstel om ontbossing en bosdegradatie terug te dringen op de agenda.

1. Kan de minister verslag uitbrengen van de resultaten van deze besprekingen (drie geciteerde themata), alsook verduidelijken welke impact het resultaat van deze besprekingen op de corresponderende Vlaamse beleidsplannen en -beslissingen zal hebben?
2. Heeft de recent veranderde geopolitieke context met een Europese energieprijzen crisis tot gevolg, alsook de Mededeling van de Europese Commissie REPowerEU van 8 maart 2022, een invloed gehad op de besprekingen van de dossiers uit het 'Fit for 55'-pakket? Zo ja, in welke zin en hoe vertaalt de impact zich hiervan op Vlaams deelstaatsniveau?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 743 van 28 april 2022

van **LEO PIETERS**

---

1.1. Over de verordening inzake batterijen en afgedankte batterijen nam de Raad Leefmilieu een algemene oriëntatie aan. Alle delegaties hebben hun steun uitgesproken voor het compromisvoorstel dat het Frans Voorzitterschap voorlegde. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie hebben betrekking op het toepassingsgebied van de verordening, een verduidelijking van definities, harmonisering van verschillende informatiekkanalen, en beheer van afgedankte batterijen.

Een voor Vlaanderen belangrijk punt om het huidige goed werkende systeem van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid te kunnen behouden, is hierin verworven. Na een jaar van intensieve besprekingen op het niveau van de raads werkgroep, en een week nadat de positie van het Europees Parlement werd afgeklopt, volgen nu de triloogonderhandelingen om tot een akkoord in eerste lezing te komen. De Europese Commissie heeft nog voorbehoud bij het geheel van de voorliggende tekst en specifiek rond het voorstel voor een dubbele rechtsgrond. Deze door de lidstaten gesteunde wijziging van rechtsgrond weerspiegelt het tweeledige doel van de ontwerpverordening, namelijk de werking van de interne markt verbeteren en het milieu beschermen. Verder heeft de Commissie nog voorbehoud bij het hoofdstuk rond het beheer van afgedankte batterijen.

Het voorstel van Verordening voorziet ambitieuze inzamel- en recyclagedoelstellingen, met als doel de materialenkringloop voor batterijen zoveel mogelijk te sluiten. Zo zal onder andere een bijkomende inzameldoelstelling voor batterijen voor lichte vervoersmiddelen ingevoerd worden, een specifieke recyclagedoelstelling voor afgedankte lithium batterijen, en specifieke recyclagedoelstellingen voor Co, Cu, Pb, Li en Ni . Deze maatregelen passen volledig binnen de Vlaamse beleidsdoelen.

De Verordening inzake batterijen en afgedankte batterijen zal rechtstreeks van toepassing worden, en op deze manier een groot deel van de bestaande Vlaamse wetgeving in verband met afgedankte batterijen vervangen. Dit heeft als voordeel dat de wetgeving op Europees niveau geharmoniseerd wordt. Anderzijds moet de Verordening voor de praktische uitwerking van het beheer van afgedankte batterijen voldoende beweegruimte voor de lidstaten voorzien, zodat de sterke punten van onze bestaande goed werkende systemen voor afgedankte batterijen kunnen behouden worden. Dat zal een belangrijk aandachtspunt zijn tijdens de triloogonderhandelingen.

1.2. Wat betreft het Fit for 55 pakket werd tijdens de Raad Leefmilieu van 17 maart 2022 dieper ingegaan op één van de meer controversiële elementen uit het pakket, met name het voorstel inzake een apart emissiehandelssysteem voor gebouwen en wegtransport en de opzet van een sociaal klimaatfonds om de eraan verbonden sociale gevolgen mee op te vangen.

Verscheidene lidstaten, waaronder België, uitten twijfels bij het voorgestelde emissiehandelssysteem en zijn bezorgd over de socio-economische impact ervan. Andere lidstaten zijn daarentegen wel voorstander van het systeem en geloven in de effectiviteit van de marktwerking en het prijssignaal dat hieruit zou voortvloeien. België gaf in de Raad Leefmilieu aan dat emissiereducties op Europees niveau eerder

nagestreefd moeten worden via ambitieuze normen. België is daarom voorstander van een snellere uitfasering van de brandstofmotor dan de door de Commissie hiervoor voorgestelde datum van 2035.

Vlaanderen is het niet eens met de opzet van een sociaal klimaatfonds dat gespijsd wordt door opbrengsten uit het nieuwe emissiehandelssysteem en gelooft dat de lidstaten of regio's beter geplaatst zijn om sociaal klimaatbeleid te voeren in het kader van de nationale klimaatplannen. Ook andere lidstaten zoals Duitsland, Nederland, Luxemburg, Zweden en Denemarken staan sceptisch tegenover het sociaal klimaatfonds, omdat zij kritisch zijn tegenover het invoeren van een nieuw solidariteitsmechanisme, en omdat zij geen voorstander zijn om de Europese begroting opnieuw open te stellen voor onderhandelingen. De Commissie daarentegen ziet het emissiehandelssysteem voor gebouwen en wegtransport in combinatie met het sociaal klimaatfonds nog altijd als een belangrijk deel van de architectuur van het Fit for 55 pakket, om op die manier een belangrijke bijdrage te leveren aan de emissiereducties voor de 2030-doelstelling en tegelijk de nodige solidariteit te verzekeren.

Gezien de uiteenlopende standpunten van de lidstaten over deze specifieke beleidsvoorstellen, is het moeilijk te voorspellen wat het uiteindelijke resultaat en de impact voor Vlaanderen zal zijn.

- 1.3. Rond het voorstel voor een verordening betreffende het op de markt van de Unie aanbieden en de uitvoer uit de Unie van bepaalde grondstoffen en producten die met ontbossing en bosdegradatie verband houden vond op de Raad Leefmilieu een oriëntatiedebat plaats. Dit dossier kwam reeds ter sprake op de informele Raad te Amiens. Het Frans Voorzitterschap stelde tijdens de Raad Leefmilieu van 17 maart voor om twee fundamentele elementen van de verordening te bespreken, nl. de definities van de basisprincipes en het mechanisme van 'due diligence', de zorgplicht in de handelsketen.

De bespreking leidde ertoe dat een aantal voor de lidstaten gevoelige punten uit het voorstel van de Commissie naar boven kwamen, waar ook Vlaanderen op wijst in de Belgische standpuntvorming. Die worden momenteel nog grondig verder besproken in de ad hoc Working party. Het betreft onder meer: het belang van goede definitie, in het bijzonder rond bosdegradatie, duidelijke traceerbaarheid en controlemechanismes, de mate waarin negatieve effecten op andere ecosystemen moeten vermeden worden.

2. De onderhandelingen over het Fit for 55-pakket zijn nog lopende, er zal pas duidelijkheid zijn over de impact van de gewijzigde geopolitieke context alsook de Mededeling REPowerEU op het pakket als deze onderhandelingen afgerond zijn. Het is uiteraard wel zo dat de sterk gestegen energieprijzen en de ambitie om af te stappen van ingevoerde Russische fossiele brandstoffen bijkomende stimulansen vormen om de energietransitie te versnellen. Met de Vlaamse Regering hebben we al ingezet op onder meer hogere premies voor renovaties en warmtepompen. Daarnaast hebben we ook het ambitieniveau voor zon -en windenergie opgetrokken voor 2022 en 2023 zodat we maximaal zelf onze eigen groene energie kunnen produceren.